

12 Markbrug Mod nye Mål

A. Projektperiode

Projektstart: Januar 2008

Projektafslutning: December 2008.

B. Sammendrag af formål, indhold og konklusioner

Formålet med projektet har været at øge indtjeningen hos den enkelte landmand ved at udvikle og styrke en helhedsorienteret og målbaseret produktionsrådgivning. Der er sat fokus på den samlede økonomi i markbruget på den enkelte bedrift. Det har givet både rådgivere og landmænd et bedre overblik over, hvad der har størst betydning for indtjeningen.

De vigtigste indsatsområder ligger ofte inden for maskinomkostninger, handel, afgrødevalg og udbyttensniveau. Der er rådgivet efter konceptet "Målbaseret markrådgivning", der indeholder 4 trin: 1. Udpegning af indsatsområder (normalt efter en økonomisk analyse), 2. Fastsættelse af mål (konkrete og målbare), 3. Aftale om tiltag (hvem gør hvad og hvornår?), 4. Opfølgning.

Projektet har tilvejebragt grundlaget for arbejdet med målbaseret markrådgivning, og rådgivningen er blevet styrket inde for dette område.

C. Projektets faglige forløb

C.1 Projektforløbet

Træningskonceptet for målbaseret markrådgivning er videreudviklet og opdateret. Konceptet omfatter et teoretisk modul samt praktisk træning i at yde målbaseret markrådgivning ude hos landmændene.

Et element i projektet har været at udbrede målbaseret markrådgivning til økologer. Fire rådgivningsscentre har deltaget i arbejdet med udvikling af økologirådgivningen. Der er lagt stor vægt på samarbejdet mellem fagområderne økologisk planteavl, kvægbrug og økonomi. Erfaringerne er opsamlet og formidlet på internettet.

Der er gennemført undersøgelser af behovet for produktionsrådgivning på både deltidslandbrug og vækstlandbrug. Undersøgelserne er gennemført som såkaldte "lead-user" interviews. Der er gennemført interview af udvalgte landmænd, der forventes at repræsentere de forskellige udviklingstrends inden for hver deres segment af primærlandbrug. Resultaterne er afleveret på internettet.

Et værktøj til analyse af økonomien i markbruget på den enkelte bedrift er videreudviklet og implementeret hos nye rådgivere. Værktøjet, det såkaldte "Targit regnearket", anvender data fra årsrapporterne. Der er informeret om værktøjet, og der er ydet vejledning i brugen af værktøjet til ca. 20 rådgivningsscentre.

Der er udarbejdet et idékatalog, der skal inspirere planteavlslrådgiverne med hensyn til mulighederne for at forbedre økonomien i markbruget. Der er udarbejdet et faktablad for hvert af de valgte emner. Idékataloget er dels formidlet til rådgivere og landmænd som en pjece og dels som et Worddokument, der giver mulighed for lokal tilpasning.

Samarbejdet mellem planteavlslrådgivere og maskinrådgivere er styrket, bl.a. gennem fælles træningsdage i marken i forbindelse med efterårssåning.

Der er gennemført en spørgeundersøgelse vedrørende kampagnen "Markbrug Mod nye Mål" blandt de rådgivere, der har været involveret i aktiviteterne.

C.2 Udbytte af projektet

Produktionsrådgivningen er blevet styrket. Der er kommet et øget fokus i rådgivningsarbejdet på den overordnede økonomi i markbruget, samt hvad der betyder mest for at optimere økonomien. Det er hovedkonklusionen fra den spørgeundersøgelse, der er gennemført blandt de rådgivere, der har arbejdet med kampagnen "Markbrug Mod nye Mål".

Produktionsrådgivningen er styrket, fordi rådgivningskonceptet "målbaseret markrådgivning" er blevet udviklet og introduceret i planteavlslrådgivningen. Et stort antal rådgivere er blevet trænet, og der er stillet forskellige hjælpematerialer og værktøjer til rådighed. Produktionsrådgivningen er også styrket, fordi planteavlslrådgiverne har fået en bedre og hurtigere adgang til nøgletal vedrørende indtjening og udbytter i markbruget på den enkelte bedrift. Det er endvidere markant, at samarbejdet mellem de forskellige fagretninger i rådgivningen - planteavl, økonomi, kvæg, svin og maskiner - er blevet udbygget.

Kampagnen "Markbrug Mod nye Mål" har flyttet både den faglige og organisatoriske udvikling af planteavlslrådgivningen i en positiv retning. Kampagnen har bl.a. foranlediget, at nogle rådgivere specialiserer sig i at kunne yde helhedsorienteret produktionsrådgivning.

D. Offentliggørelse vedr. projektet

Projektets resultater er formidlet via internettet på Landscentrets hjemmeside www.lr.dk. Direkte link til projektets resultater:

<http://www.lr.dk/applikationer/kate/viskategori.asp?ID=po001000010002600>.

Link til temasiden Markbrug Mod nye Mål

<http://www.lr.dk/applikationer/kate/viskategori.asp?ID=ka004000120000851>.

Rapport fra lead-user interview af deltidslanbrug og lanbrug i vækst (under færdiggørelse).

Artikel i Magasinet MARK, nr. 3, 2009.

E. Projektansvarlig

Søren Kolind Hvid, tlf. 8740 5429, skh@landscentret.dk